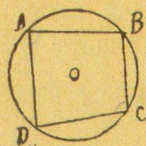

Нека кажемъ, че $ABCD$ (чер. 153) е вписанъ четверо̀жгълникъ; трѣба да докажемъ, че $\sphericalangle DAB + \sphericalangle DCB = 2d$.

Чер. 153.

Доказ. Тѣй като̀ жгѣла DAB се измѣрва съ половина отъ джгата DCB (§ 93, слѣд. 1), а жгѣла DCB — съ половина отъ джгата DAB , то суммата на жглитѣ DAB и DCB се измѣрва съ полу-суммата на джгитѣ DAB и DCB , т. е. съ полу-окръжността, а тя е мѣрка на два прави жгли.

Обратна теорема. *Около всѣкой четверо̀жгълникъ $ABCD$ (чер. 153), въ който суммата на срѣщуположнитѣ му жгли е равна на два прави, може да се опише окръжностъ.*

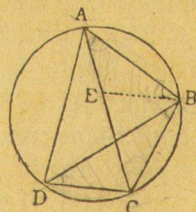
Доказ. Нека кажемъ, че $\sphericalangle DAB + \sphericalangle DCB = 2d$. Прѣкарваме окръжностъ прѣвъ тритѣ точки D , A и B , тогава тази окръжностъ ще прѣмине непрѣмѣнно и прѣвъ точката C ; защото ако точката C лежеше вътрѣ въ този кръгъ, то суммата на жглитѣ A и C щѣше да бжде по-голяма отъ $2d$, което е противно на прѣдположението ни; ако ли пъкъ точката C лежеше вънъ отъ кръга, то суммата на жглитѣ A и C щѣше да бжде по-малка отъ $2d$, което така също е противно на прѣдположението ни.

Отъ тази теорема слѣдва, че около всѣкой право̀жгълникъ може да се опише кръгъ.

§ 107. **Теорема.** *Въ всѣкой вписанъ четверо̀жгълникъ произведението отъ диагоналитѣ е равно на суммата отъ произведенията на срѣщуположнитѣ му страни.*

Нека кажемъ, че $ABCD$ (чер. 154) е вписанъ четверо̀жгълникъ, трѣба да докажемъ, че *) $BD \cdot AC = AB \cdot DC + AD \cdot BC$.

Доказ. Отмѣрваме $\sphericalangle ABE = \sphericalangle DBC$, тогава трижгълницитѣ ABE и DBC ще бждатъ подобни, защото споредъ построението иматъ $\sphericalangle ABE = \sphericalangle DBC$, и $\sphericalangle BAE = \sphericalangle BDC$, като жгли, които се измѣрватъ съ една и съща джга BC ;

Чер. 154.

зато̀ва $\frac{BD}{AB} = \frac{DC}{AE}$, или $BD \cdot AE = AB \cdot DC$.

Послѣ, ако къмъ равнитѣ жгли ABE и

*) Тази заблѣжителна теорема се нарича *Птолемева теорема*, защото за първий пѣтъ се срѣща въ неговото съчинение (въ 2-го столѣтие н. Р. X), извѣстно въ науката подъ заглавие: „*Almagest*“ (*Μεγάλη δὲσταξις*).